

POZEMNÍ VOJSKO A JEHO BUDOUCNOST

Redakce časopisu Vojenská mysl poskytla čtenářům v několika člancích pohled vojenských odborníků na to, jak vidí v blízké době možnosti vývoje pozemního vojska při vedení současných bojových operací v průběhu lokálních konfliktů (Panama, Kuvajt) a jak by mělo vypadat pozemní vojsko v 21. století. Pro doplnění přehledu Vás chceme seznámit s názorem jednoho z předních amerických vojenských odborníků ozbrojených sil USA generála Fossa k budoucnosti pozemního vojska, který byl uveřejněn v americkém armádním časopise Army Times č. 3/1990 formou rozhovoru. Víme, že tento způsob předkládání informace našim čtenářům je poněkud neobvyklý. Přesto jsme se rozhodli, že jej takto ponecháme pro jeho větší autentičnost. Rozhovor uskutečnil osobně šéfredaktor časopisu Army Times. Dále si myslíme, že tato tematika přispěje k rozvoji vojenského myšlení každého čtenáře.

Otázka: Měl bych zájem o váš názor a o vaši analýzu událostí v Panamě. Ve Washingtonu jsou představovány jako činnost pozemního vojska v budoucnosti. Myslíte, že je to pravda?

Odpověď: Panama byla především velice obtížnou vojenskou operací. Uskutečnil ji snad jeden z nejvýznamnějších taktických velitelů dnešního světa generálporučík Carl Stiner, který zcela přesně věděl, jak ji uskutečnit, a také ji tak uskutečnil. Důvod, proč věděl, jak ji provést, byl, že její uskutečnění předem procvičoval a vycvičil pro ni také své jednotky. Byla to ideální situace. Věděl, co má udělat, jak to má dát udělat, a měl velkou důvěru, že síly, které tam měl, jsou schopny to udělat. Byl schopen řídit velice složitou vojenskou operaci a skutečnit ji se zřetelem k času a k ostatním omezením při použití vojsk, s nimiž se musel vypořádat.

Otázka: Rozšířme tuto diskusi a pohovořme o úloze lehké pěchoty a mechanizovaných jednotek, které už tam byly. Co všechno z toho bylo, podle vašeho názoru, v Panamě jedinečné?

Odpověď: Byly určité věci, které byly v Panamě jedinečné, např. to, že jsme už měli některá vojska tam na místě, ale musíte vzít v úvahu také to, že větší část činnosti, kterou jsme plánovali, byla na druhé straně města a území Panamy. Přechod z jedné strany na druhou nebyl snadný. Bylo třeba se probojovat na druhou stranu a posílit tam přítomná vojska.

Proto bylo nutné soustředit se přednostně na protivníka vojska a přitom co nejvíce obyvatelstva udržet stranou. Naši vojáci museli být na mnoha různých místech současně. Znamenalo to, že válečná operace se musela uskutečnit za podmínek, které byly nejvýhodnější pro nás, což byla noc, a za nejnevýhodnějších podmínek pro protivníka, což byla opět noc. Znamenalo to připravit operaci velmi rychle, přestože již měsíce předtím se připravily určité zámysly a plány a zároveň byly probrány všechny možné časové údaje. Žádný plán se nikdy nerealizuje tak, jak byl vypracován. Musí být proto neustále přizpůsobován současným podmínkám v dané oblasti. Např. z této operace musela být vyčleněna část vzdušného výsadku z Fort Braggu, kterou nebylo

možné přepravit z místa soustředění pro špatné počasí. Všechny připravené síly se později spojily a velká část operace byla v podstatě ukončena již příštího rána. Přesto bylo stále ještě mnoho tvrdé práce před námi, jak prezident řekl příštího dne „usekli jsme Panamě hlavu“.

Co je třeba demonstrovat, je už nezbytné přizpůsobování činnosti vojsk se zřetelem k úkolu, což pozemní vojsko již praktikovalo v uplynulých několika letech v mimořádných operacích, a že to je odlišné od způsobu, jakým jsme to dělali dosud. Obvykle jsme brali uskupení vojenských sil jako celek. Dostali jsme je celé, ať jsme je již potřebovali, nebo nikoli. Co generál Stiner byl schopen udělat, bylo dát vojenské síly velmi rychle dohromady a dát jim operační sestavu, takže měl právě ty správné prvky sestavy, které potřeboval.

Měl k dispozici jednotky zvláštního určení, které byly použity k plnění vybraných úkolů. Měl lehkou pěchotu a výsadkáře, jež použil na neméně významné úkoly. Vytěžil tak z toho, co měl k dispozici maximum, protože dokázal sestavit nejlepší možné operační uskupení v době, kdy měl operaci uskutečnit. To znamená, že uměl přizpůsobit dané uskupení vojenských sil konkrétním úkolům. Dále dokázal to, že velitelé byli schopni reagovat s operační sestavou správně, a to v poměrně krátkém časovém úseku i proti různým druhům ohrožení.

Otázka: Nakolik to zatížilo naše státní prostředky vzdušné přepravy?

Odpověď: Řekl bych, že vzhledem ke krátké době, jež byla k dispozici, byla naše vzdušná výsadková velitelství podrobena značnému náporu, i když vzdušné výsadkové velitelství má velký počet letounů C-130 a C-141. Ne všechny posádky letounů jsou však vycvičeny pro přepravu výsadků. Velitelství proto muselo takové osádky v průběhu přípravy operace zajistit. Nešlo pouze o piloty, ale i ostatní členy posádky.

Otázka: Budete prosazovat myšlenku přípravy vojsk k plnění úkolu tím, že budete pokračovat v použitém způsobu výcviku? Uvidíme více výcvikových obměn mezi těžkými a lehkými jednotkami ve střediscích bojového výcviku?

Odpověď: Nedomnívám se, že budeme uskutečňovat ještě více této metody výcviku. Přirozeně, 18. armádní sbor byl již tímto způsobem vycvičen a především jeho speciální brigáda 9. pěší divize. Obměny těžkých a lehkých jednotek se procvičovaly i v Národním výcvikovém středisku. Domnívám se, že se bude i v budoucnosti intenzivně procvičovat způsob, jak sestavovat operační síly. Snažíme se v průběhu výcviku využívat silné stránky lidí a minimalizovat jejich slabosti.

Podle mého názoru, musíme se vyvarovat boje lehkých jednotek proti obrněným silám, stejně jako je třeba se vyvarovat použití tanků v bažinách proti malým nepravidelným silám. Obojí by skončilo katastrofou pro každou takto nevhodně použitou jednotku. Ne všechny obměny mezi těžkými a lehkými jednotkami byly uskutečněny s nejvyšší moudrostí. Všechny však byly uskutečněny s velkým nadšením.

Otázka: Budou tedy velitelé na stupni praporu a velitelé operačních uskupení nuceni k myšlení v širším smyslu?

Odpověď: Ano, protože když je důraz na těžkých jednotkách, a když je posilujete lehkými jednotkami, pak důraz zůstane na těžkých jednotkách a lehké prapory podporují plnění tohoto úkolu. Když je důraz na lehkých jednotkách a posilujete je těžkým uskupením, tak neuvažujete o tankovém praporu, který jde do boje jako prapor v bojové sestavě, ale uvažujete: „Jak použiji tank na podporu pěchoty, aby realizovala tento druh boje?“

Co jste viděli v Panamě, bylo posilování lehkých jednotek těžkými. Velitelé se musí naučit daleko větší pružnosti. Např. za letošního cvičení REFORGER byla 10. horská

divize v zámoří a bylo třeba zabezpečit vhodným způsobem součinnost mezi 10. horskou divizí a 7. armádním sborem a ostatními těžkými divizemi. Když tuto činnost osobně uskutečňujete, začínáte s určitým druhem doktrinálního přístupu. Pak když vyjedete do terénu, tak najednou zjistíte, že to je ono, co skutečně funguje, a tady je něco, co tak dobře nefunguje a toto si musím zapamatovat, až s nimi budu zase spolupracovat.

Velitel obrněného uskupení se stále snaží zvyšovat svou sílu a odstraňovat zjištěné slabosti, to samé platí i o veliteli lehkého uskupení. Když je dáte dohromady a oni rozumí silným a slabým stránkám svých protějšků, naučí se pak zvyšovat svou sílu a snižovat své slabosti, jak je zapotřebí. Naučí se neočekávat, že se velitel lehké jednotky pokusí udělat, co udělá velitel těžké jednotky a naopak. Infiltrovat tankovou rotu lehkým pěším praporem je velmi obtížné.

Procházíme tímto procesem proto, protože na kterékoli místo se v budoucnu podíváte, uvidíte lehké a těžké síly. Protože jde o požadavek zvýšení možnosti rozvinout kvality sil, není tím řečeno, že všechno bude snadné. Znamená to, že tam budete muset mít nějaké lehké síly s určitou mírou pohyblivosti, ať už to budou bitevní vrtulníky nebo cokoli.

Otázka: Víte o nějakých způsobech, jak poskytnout rychle rozvíjejícím se silám určitou průbojnost? Je mnoho míst, kam by se mohly dostat a kde by narazily na dost dobře vyzbrojenou obranu. To byl pro lehké síly vždycky problém.

Odpověď: Lehké jednotky se snadno dostanou do prostoru nasazení, ovšem namají palebnou sílu pro tento prostor. Jaké tedy máte prostředky, aby se tam snadno dostaly a měly i potřebnou pohyblivost a palebnou sílu? Přirozeně se rychle vybaví bitevními vrtulníky. Pak se začnete rozhlížet i po palebných prostředcích většího dosahu, jako jsou např. raketomety MLRS.

Otázka: Hodně se teď mluví o obnovení programu samohybné obrněné kanónové houfnice. Je zapotřebí nový lehký tank?

Odpověď: Jestli si vzpomenete, shodili jsme v Panamě osm tanků Sheridan.

Otázka: Tyto tanky mají ale omezené schopnosti.

Odpověď: Ano, mají omezené schopnosti. Ale když začnete uvažovat o použití uskupení pro první obtížné hodiny boje, musíte mít vysadit něco s ním.

Není to totéž vozidlo, s nímž je možné jít na Střední východ nebo do Evropy. Musíte však mít určitou schopnost, která by vám zabezpečila delší dosah, o něco větší pohyblivost a přirozeně určitou ničivost v cíli. Jaké to bude smíšení?

Velice úporně teď rozvažujeme, co uděláme s Sheridanem, jehož doba nasazení ve výzbroji skončí kolem roku 1997. Je to vozidlo, které lze jen obtížně nahradit, protože nemůžete-li uskutečnit rychlou nástupní operaci, nemůžete pak také uvažovat o pořízení nějakého mezičlánku. Pak, ale je lépe rozhodnout se pro kvalitní tank, který můžete přepravit na místo za pomoci dopravních letounů a doufáme jednou také C-17. Nebudeme tedy chtít koupit něco „mezi“, co by nebylo vhodné k plnění žádného z těchto dvou úkolů. Ať už to bude cokoli, bude to muset být něco velmi způsobilého s velkým ničivým účinkem, nemá-li utrpět nezdár.

Priority v bojovém nasazení se mění v závislosti na úkolu. Prioritou číslo jedna je pochopitelně schopnost nasazení a číslo dvě je ničivý účinek, ale musíte se vzdát části schopnosti přežití, protože se přípustné množství ztrát posuzuje diferencovaně podle významu plněného úkolu.

Otázka: Jak důležitý je vzdušný shoz vozidla? Jestliže jednoho dne sejde z výrobního pásu letoun C-17 a vy jste tvrdili, že dokážete zabezpečit letiště ...?

Odpověď: Specializuje se to. Jinými slovy, budete-li mít před sebou nepřátelské pohyblivé silami bráněné letiště a budete-li se chtít letiště zmocnit, budete to chtít udělat vzdušným výsadkem a budete to chtít udělat v noci. Po určitou dobu nebudete moci počítat s přistáním.

V nejlepším případě budete moci přistát s letounem kategorie C-130, a to pravděpodobně šest, osm, dvanáct hodin po vašem vzdušném výsadku. Otázka tedy zní: „Nakolik bude rozhodující tento boj, s nímž se budete muset vypořádat mezi hodinou H a časem, kdy bude do něho možno zapojit první tank.“ Za starých časů jste si nemuseli s přisunutím obrněných vozidel dělat starosti. Dnes všichni možní protivníci nějaká mají.

Pro vojáky v poli znamenají peklo. Podívejte se do jiných částí světa. Všude naleznete určitý stupeň zdokonalení, všude mají nějaká obrněná vozidla, existují noktovizory a vrtulníky. Musíte proto mít uskupení schopné se s těmito silami střetnout.

Musí celá armáda takto vypadat? Nikoli. Co by jste chtěli mít velmi rychle k dispozici potom, použitelný vrtulník, schopný vedení bojové činnosti ve dne i v noci, protože tan by poskytl palebnou sílu i pohyblivost. Existují různé vrtulníky, které můžete přepřavit letouny, což je velice účelné. Když jim zajistíte bezpečný prostor rozmístění, potom se můžete spojit se silami, které přicházejí od pobřeží.

Otázka: Když o tom hovoříme, začíná debata ve Washingtonu, kde se námořní mafie z důvodu stahování vojsk z Evropy začíná prodírat z washingtonského zákulisí. Nachází se pozemní vojsko uprostřed debaty s námořní pěchotou o jejich úlohách a úkolech?

Odpověď: Byla to nešťastná záležitost, protože to nebyla debata na vyšší úrovni a ani tvůrčí diskuse.

Na neštěstí byl do ní přiléván olej určitým počtem bývalých důstojníků námořní pěchoty. Víte, že pozemní vojsko bylo po léta hluboce zapojeno do koncepce konfliktu o nízké intenzitě a je skutečně takto různými způsoby strukturováno. Všimněte si 18. vzdušného výsadkového sboru a všech technických jednotek, které jej měly podporovat. Všimněte si 1. velitelství zvláštních operací. Nevymysleli jsme tato velitelství až v posledním týdnu.

Je třeba, aby se diskuse dostala na povrch, protože konflikt o nízké intenzitě znamená jen vysazovat rotu nebo prapor na pobřeží nebo z letounu. To je ve skutečnosti snadnější část celé záležitosti. Zahrnuje to jednotky zvláštního určení, ale i technické jednotky. Podívejte se na počet ženistů, které jsme například od roku 1983 nechali pracovat v Latinské Americe (Hondurasu, Kostarice, Bolívii, Panamě atd.). Každý rok to znamenalo velké rozvinutí sil.

Podívejte se na vojenskou policii, na zdravotnické úsilí, které jsme učinili. Dále je zapotřebí se dívat i na rozvinutí zvláštních operací a také rovněž na aspekty mimořádnosti způsobů, jak to udělat velice rychle. Je to klíčová záležitost, vzhledem k tomu, že námořní síly jsou sice mohutné síly, avšak rychlost nepatří k jejich významným vlastnostem. Nemůžete žádat na prezidentovi, aby se rozhodl v neděli odpoledne, že něco udělá a pak ponechat uskutečnění na úterý.

Dny, kdy vojenská intervence byla jedinou odpovědí, jsou asi už za námi. Vidíte, co se děje ve světě, jak rychle se události rozvíjejí a odvíjejí na celém světě velmi rychle a dá se říci i současně. Povstalci se dnes snaží přednostně zmocnit televizní stanice, protože vědí, že když je v jejich rukou, tak celá záležitost se vyvíjí velmi rychle. Nežijeme v době, kdy na reagování můžeme mít týden, dva týdny, tři týdny nebo podobně. Stát musí reagovat rychle.

Jsou ovšem i mnohá údobí, kdy lze události předvídat, kdy námořní síly by byly silami, kterým by se dala přednost, vzhledem k tomu, že mohou zůstat mimo pevninu, mimo dohled a byly by k dispozici podle potřeby k velmi dobrému uskutečnění operace. Za takové situace má význam vojenské námořnictvo a obojživelné jednotky námořní pěchoty.

Téměř ve všech případech si můžete připomenout, že po druhé světové válce se pozemní vojsko a námořní pěchota nakonec vždy setkaly na bojišti. Vždy došlo k použití armádního uskupení vojska pro rychlé nasazení a posilujících jednotek námořní pěchoty nebo naopak. Je jasné, že pozemní vojsko si nepřeje uskutečňovat obojživelné operace jako námořní pěchota a námořní pěchota by nemohla realizovat mimořádné operace s krátkým uvědoměním, vyžadující rychlé reagování.

Otázka: Obrátme se nyní k vyvíjejícímu se válčísti o velké intenzitě. Sovětský medvěd by se mohl stát přátelštějším a krotčím, ale rozvoj vojenské technologie pokračuje. Jak se podle vašeho názoru mění boj vedený obrněnými silami?

Odpověď: V několika minulých měsících jsme se rozhlíželi kolem sebe a spatřili jsme příchod některých dost zajímavých věcí. Vycházíte-li z časového údobí tak kolem roku 1997, tak si můžete představit možný vývoj, který směřuje ke zbraňovým systémům, jež budou pravděpodobně mít i ničivější účinky. Za pomoci současných, ale i budoucích pozorovacích systémů jednotlivých druhů našich ozbrojených sil, je bude možné zjistit a popřípadě i zničit.

Náklady na tyto systémy ovšem neustále stoupají. Když se rozhlédnete po světě, zjistíte, že náklady na moderní armády nutí většinou k malým armádám. Není to pouze v Evropě, kde pociťujete skutečný tlak, ale také na jiných místech. Například uvidíte menší armády a budeme-li mít se Sověty dohodu o konvenčních silách, pak zpozorujeme i v Evropě méně husté válčístě.

Je proto už nutné, abychom se zamysleli, jak zorganizujeme naše pozemní vojsko. Vidíme, že budeme směřovat k „nelineárnímu“ ozbrojenému zápasu. Takže, když se budete zabývat dolní částí spektra, zjistíte, že je to způsob, jak se bude bojovat. Obdobnou bojovou činnost je možné pozorovat již na Středním východě. A v Evropě, protože tam už nebudete mít velkou hustotu vojsk, uvidíte, že kdokoli, kdo bude chtít dobýt cíl v operační hloubce, bude tam muset soustředit síly v několika málo prostorech. Nepozorujeme tudíž proto, že nastává nelineární vedení operace, ale domnívám se, že bychom pro tento způsob vedení operace měli upravit i struktury vojsk. Nastává totiž období, kdy bude možné vědět, kde se nepřítel nachází, a to téměř po celou dobu jeho soustředění nebo i rozptýlení.

Otázka: Co to znamená pro způsobilost různých sil vést útok na válčísti, kdy na něm obě strany jsou dobře vyzbrojeny?

Odpověď: Znamená to, že musíte velmi usilovně pracovat, jak se to právě teď dělá směrem k maximalizaci svých sil a ke krytí svých slabín, zároveň potlačit síly nepřítele a zároveň útočit na jeho slabiny. Takto se bude vždycky bojovat, ať již s obrněnými nebo protitankovými systémy či s jinými zbraněmi.

Když to budete dělat úspěšně, získáte ještě větší prostor k dosažení úspěchu.

Vytváří se velmi odlišné bojiště, než jaké jste znali dříve. Budete vědět, kde nepřítel je a budete schopni na něj zaútočit přesně i na velkou dálku. Začínáte se tudíž dostávat do situací, v nichž skončíte až v „zóně zjištění“, jak ji nazýváme, která by mohla sahát až do hloubky 400 km od předního okraje fronty.

Budete však vždy mít takovou situaci? Nikoli. Ale mohlo by tomu tak být, protože

budete moci využít výhod svých národních pozorovacích systémů; ale i tak jsme narýsovali „bojovou zónu“ jen do hloubky 100 km.

Proč to? Takový je dosah zdokonalených verzí systému taktických ŘS pozemního vojska. Skutečně už napříště nebudete muset na onom území vést bojovou činnost. Místo toho použijete vzdušnou izolaci bojiště, daleké palby a jiné možnosti jaké má sbor, jako jsou bitevní vrtulníky a přímá letecká podpora. Vytváří se jak odlišné vedení boje, tak i jiné bojiště, než jaké tu to bylo dříve a podle toho musíte přizpůsobit strukturu vojska. Jestliže tam budete mít v úmyslu zasadit manévrující uskupení, zajišťoval by tento prostor velitel divize a poskytl by veliteli operačního uskupení cokoli by potřeboval a sdělil mu, aby si nedělal starosti o jiné prostory.

Tak, jak postupujeme do budoucnosti, začínáme právě tuto otázku rozpracovávat. V podstatě bychom mohli sestavit síly určené k nelineární bojové činnosti v polovině nebo ke konci 90. let. Nejhorší co bychom mohli udělat, by bylo přenést pozemní vojsko, jaké bylo v 70. a 80. letech do 21. století. To je chyba, jakou nechceme udělat.

Otázka: Obraťme to tedy a uvažujme, že druhá strana má podobné možnosti, co potom?

Odpověď: Když nasadíte své vojsko do bojového prostoru, tak i při použití dálkové palby bude dosti zranitelné. Domníváme se tudíž, že musíme své síly udržet rozptýlené, přitom nemusí být nezbytně rozvinuté, ale o 20, 30 nebo 40 km vzadu.

Otázka: Jak povedete za těchto okolností útok? Nemí naprosto nezbytně v určitém prostoru vojska soustředit?

Odpověď: Zjistě, soustředění je naprosto nezbytné, ale půjde o to soustředit odlišné síly. Musíte se vždy snažit přimět nepřítele k jednání, tak abyste věděli, kde je a co dělá. Jestliže naše systémy budou natolik dobré, měli by velitelé vědět, kde je a co dělá. Potom byste se velmi pečlivě snažili o průlom a o rozdělení jeho síly.

Není tomu tak, jak se mnozí domnívají, že půjde o malé boje v kruzích, parametrech nebo po celém bojišti. Skutečnou podstatou boje by bylo: zjistit polohu nepřítele, upoutat ho a zbavit jej pohybu směřujícího k protiútoky proti našim možnostem pohybu. Jde o schopnost zaútočit na jeho systémy daleké palby a na jeho průzkumné systémy dříve, než zaútočí na naše. A to je naprosto novou nezbytností, novým imperativem.

To, co děláme dnes, je v podstatě lineární. V koncepci kombinovaného vzdušného a pozemního boje se snažíme sledovat přísun jednotlivých sledů do blízkosti bojiště. Snažíme se spojit přímý boj s bojem v hloubce, ale dosud to moc dobře neděláme. Říkáme proto, že raději než nalézat nepřítele za pomoci vojsk a rozvíjet naše vojska do doby, než na nás nepřítel udeří, je lépe vyjít na bojiště a objevovat nepřítele za pomoci systémů. Musíte tudíž zjistit jeho polohu, sledovat ho, shromáždit údaje o cílech a zaútočit na něj různými prostředky, které máte k dispozici.

Po okamžiku, kdy nad ním získáte iniciativu, ať jakoukoli, se snažíte ji udržet na všech úrovních. A spojovacím článkem mezi tím, co jste zjistili a rozvinutím našich vojsk by byl průzkum.

Otázka: Ovšem průzkum je právě to místo, kde technologie není žádným způsobem v poli přítomna v té hře, aby mohla velitelům uskupení poskytnout potřebné zpravodajské údaje. V Národním výcvikovém středisku je průzkum oblastí, kde nepřátelská strana má zřetelnou převahu nad útočníky. Přesto se to dále s lidmi procvičuje. Nezdá se pravděpodobné, že naše struktura tomu dnes bude věnovat stejný počet lidí. Jsme dosud velice vzdáleni od toho, abychom měli v poli potřebnou technologii, která by zabezpečila stejný typ úkolů. Přitom korelace mezi úspěšným průzkumem a úspěchem v boji je velmi vysoká, že?

Odpověď: Velmi vysoká. Je absolutním rozkazem vyhrát souboj mezi průzkumem a průzkumnými protipatřeními.

Otázka: Tím chcete říci, že se v této záležitosti vskutku musíme zlepšit?

Odpověď: Ano. Řekl bych, že v našich strukturách se počítá se značným počtem průzkumných čet, s průzkumem na stupni divízi a s průzkumem na stupni sboru.

Otázka: Musí se v Národním výcvikovém středisku o průzkum žádat na vyšším stupni než je operační uskupení?

Odpověď: Na neštěstí se nám s průzkumnými četami příliš nedařilo. Proto jsem náčelníkovi generálního štábu doporučil, aby se přešlo od velkých obrněných vozidel k menším víceúčelovým terénním automobilům se zvýšenou průchodivostí, která nutí k aktivní průzkumné činnosti.

Jak jste viděli v Panamě, kevlarová ochrana zadrží určitý počet střepin, i když nechrání proti střelám. Nejde o to postavit se tanku. Vydáváte se totiž do průzkumné činnosti, což je něco odlišného než boj.

Otázka: Hovoříte tudíž o přezbrojení průzkumných jednotek?

Odpověď: Ano. A také, co ode mne žádá velitel v Evropě a co sám tvrdě proboujává, totiž dát jim takové oči, kterými by viděly v noci dále než nepřítel. To znamená víc než pouhé noktovizory. Už před léty jsme používali zaměřovače PTRS TOW a fungovaly velmi dobře.

Otázka: To je jedna z velkých výhod BVP Bradley. Má termovizor?

Odpověď: To hlavní, k čemu chcete vojáky přimět, je průzkumné uvažování, aby průzkumníci na bojišti nepřítele dobře pozorovali. Prostudoval jsem naši průzkumnou doktrinu a zjistil jsem, že se příliš soustřeďujeme na to, co se má dělat, když se dostanete do určeného prostoru a nikoli, jak se do toho prostoru dostat. Stejně tak je nedostatečné vedení protiprůzkumné činnosti. Myslím, že to nyní řešíme daleko lépe než dříve.

Když uzpůsobujete svou strukturu k tomuto druhu bojové činnosti a k tomu, abyste měli možnost zpracovat a spojit informace, které dostáváte ze systémů národních, válčících, sboru a nižších stupňů velení, pak velmi rychle přijímáte rozhodnutí a velmi rychle reagujete, pak získáváte velké výhody. Pak jste ve skutečnosti vyhráli průzkumný boj a porazili nepřítele v protiprůzkumné činnosti.

Vaším hlavním přáním je získat nad nepřítelem technologickou převahu, která vám značně usnadní vítězství v protiprůzkumném boji. To, co získáte, se do značné míry podobá tomu, co byste dosáhli použitím systému řízení a uvědomování AWACS a letectva, které by rozptýlilo, soustředilo, vedlo poměrně krátký a vysoce synchronizovaný boj, pak se opět rozptýlilo a nakonec obnovilo sestavu, aniž by se snažilo udržet určitou část území, zvláště když je to území poměrně nedůležité.

Otázka: Podle vás, tedy není cíl nezbytně v dobytí a udržení určitého prostoru, ale ve zničení nepřátelských sil?

Odpověď: Ano. Cílem našeho snažení po celou dobu je především ničit vojska.

Otázka: Nechtěl byste raději vojska obejít, než proti nim bojovat?

Odpověď: Raději bychom se chtěli dostat do týlu nepřítele, než se jeho vojsky proboujávat. Nedomnívám se totiž, že bychom k tomu měli dost lidí.

Otázka: I když pomineme, že je to méně lineární boj než dříve, existuje i tak zřetelně týlový prostor, do kterého je zapotřebí vniknout, že?

Odpověď: Ano a vždy tomu tak bude. Vždycky budou existovat místa, kam nebudete chtít, aby se nepřítel dostal. Nebudou však tak blízko, jak tomu bylo dříve. Vždy budete mít prostor, který chcete bránit, ať už to bude enkláva nebo výchozí prostor pro ne-

nadálou protizteč nebo dosud obvyklý druh prostoru. Zjistili jsme již, že vojska, která jsme sestavili, musí být daleko aktivnější a pohyblivější.

Nejde o lehká vozidla, jak vám to někteří lidé namlouvají. Jde o důležité, těžké, ničivé zbraňové systémy, ale musí se rychle pohybovat. Naše organizace je však dnes vybudována pro obranu a nikoli pro rychlý pohyb. Dříve jsme se nemuseli starat o to, jak se s ním vypořádat. Proto jsme budovali spíše robustní organizace. Čtyři rotý a tak podobně.

Otázka: Budeme muset vést tento druh nelineární bojové činnosti na velkém počtu míst současně?

Odpověď: Zajisté, ale na mnoha místech povedeme činnost lineární. Musíte se tedy hluboce zamyslet. Můžete tímto způsobem bojovat v přední obraně? Domnívám se, že ano. Uzpůsobíte-li své vojsko pro nelineární bojovou činnost, můžete přesto vést lineární boj.

Otázka: Je to však náročnější?

Odpověď: V lineární bojové činnosti zahajujete boj silami a prostředky, které jste drželi vzadu na úrovni sboru a dovolujete, aby se totéž dělo na úrovni divize.

Když máme strukturu uzpůsobenou pro vedení lineárního boje, je velice obtížné provádět nelineární bojovou činnost. Posuzujeme tedy to, co musíme vzít zpět a co máme vpředu. Je tudíž nutné provést smíšení správným způsobem. Nechceme dát veliteli v poli o nic víc prostředku a sil, než co potřebuje. Chceme mu však zajistit, aby toho měl dost.

Druhým poučením z Panamy je podle mého názoru to, že chceme, aby se naše vojsko pohybovalo velice rychle. V minulosti byly brigády a sbor v podstatě výhradně taktickým stupněm velení. Prozkoumáme, zda se to nedá uskutečnit na stupni divize.

Otázka: Jaká má být proto struktura divize?

Odpověď: Můžeme bojovat se dvěma, třemi, čtyřmi brigádami. Budeme se pravděpodobně zabývat strukturou v této oblasti. Uvidíme, co z toho vzejde.

Víme, že musíme zlepšit týlové zabezpečení. Máme v podstatě stejnou týlovou koncepci od roku 1942, vybudovanou kolem zásobovacího místa. Všichni se k zásobovacímu místu musejí vracet pro potřebné zásoby a jejich značnou část vozí sebou i při vedení bojové činnosti. Dnes máme mobilní spojovací zařízení, které umožňuje stiskem tlačítka spojení se sborem. Máme prostě automatizaci na všech stupních velení. Nyní bychom měli být schopni o zásoby požádat a dostat je. A ne v každém praporu vozit na dva nebo tři dny.

Otázka: Žádný voják, který drží vrabce v hrsti, ho nevymění za holuba na střeše. Nikdo nepůjde do pole bez balíčku nedotknutelné dávky potravin, protože bůhví, kdy dostane jídlo. Když znásobíte tisíce, nastanou tak potíže?

Odpověď: Nesete několik kousků namazaného chleba a čokoládových tyčinek, ale ne takové zásoby na tři až čtyři dny. Očekáváte, že vás za tuto dobu někdo nasytí.

Otázka: Ale toto celé nutkání křečkovat je staré jako armády samy.

Odpověď: To vím, ale jsme také zemi, která z pizzy Domino udělala nejrychleji se rozvíjející veřejně prospěšnou službu na světě. Dnes můžeme zavolat a důvěřovat jim, že ta pizza bude za 30 minut. Je snadné nosit ji sebou? Budete velice aktivní, když všechno ponese s sebou? Nikoli.

Musíme se přirozeně v této záležitosti dopracovat ke koncepčním závěrům, a pak ovšem je budeme muset zavést do polní praxe. Nemůžete zavádět stále více komunikačních systémů a stále více automatizovaných systémů a ponechat týlové zabezpečení ve stylu 40. let.

Otázka: Popisujete také bojovou činnost, která spotřebovává velmi rychle materiál, pohonné hmoty a munici. Snad dostáváte tylové zabezpečení do stejné dekády jako své ostatní systémy, ale nepožadujete přitom skok o čtyři dekády?

Odpověď: Ale také my, když jsme procházeli přechodem přes různé etapy změn za dobu, kdy jsem sloužil v armádě, vždy jsme naráželi na nedůvěru ke kroku vedoucímu k další etapě. Jak jste však viděli v Národním výcvikovém středisku, je tam velká součinnost, smělost a důvěra ve spolupráci mezi motorizovaným a tankovým vojskem, dělostřelectvem, příslušníky útvaru bitevních vrtulníků, systémů velení a řízení a spojovacích jednotek. Neslyšíte už hrůzostrašné historky o tom, jak nikdo nemluvil s vojáky roty B po celé tři dny. Nebylo to ani vždycky pravda. Rota B se nadále občas ztrácí, ale vždycky s ní můžete mluvit.

Otázka: Pokud se nepokazí rádiová stanice, což se také stává.

Odpověď: Ve Vietnamu jsem velel praporu, v němž by lidi dali všechno na světě za spojení. V boji nesmíte spojení ztratit. Chci říci, že je to vaše životní nit. Vojáci byli celí nesví, když neměli pět minut spojení. Intenzita, s níž pečujete o své spojení, je odrazem pravděpodobnosti, s jakou ho budete potřebovat v boji.

K tomu, jaké množství toho máme, chci říci, že rádiové stanice máme všude. Vsadím se, že kdyby rádiová stanice kapitána nefungovala, sebral by ji během dvou minut poručíkovi, i kdyby měl poručík stát těsně u něho a mluvit s ním osobně. Takové praktiky vidíte v boji neustále.

Naučili jsme se však, že ostatním lidem můžeme důvěřovat a spolehnout se, že nařízené úkoly splní. V bojové činnosti se zvýšila součinnost. To je jedna ze silných stránek, kde jsme o hodně dále než jiné armády.

Otázka: Co se do toho specificky zahrnuje?

Odpověď: Nejdříve musíte zjistit, zda koncepce je v pořádku. Tím se budeme zabývat i v příštích měsících. Řešení zjištěných problémů si vyžádá mnoho tvrdé práce. Nejprve bude třeba zjistit, jak mají být velké jednotky. Jak vybudovat aktivně manévrující prapor.

Otázka: Naznačíte nám o tom něco?

Odpověď: Pravidlo tří platí dál: tři čety v rotě a tři roty v praporu vytvářejí zpravidla snadno řiditelnou organizaci. Tím začneme. Zda s tím skončíme, to ještě nevíme.

Otázka: Možné je tedy cokoliv?

Odpověď: Systém čtyř se stal neohrabaným v pohyblivé bojové činnosti, je však výhodný v obraně, protože jím získáváte velkou pružnost.

Otázka: Znamená to, že se budete přidržovat trojky?

Odpověď: Domnívám se, že manévrové čety a roty můžeme ponechat, jaké jsou. Také tankové roty odpovídají našim zámyslům.

Otázka: Přicházíte, nevíme jak to nazvat, ale řekněme s eventuální úvahou, nejen o lehkých silách, ale také o těžkých?

Odpověď: Někdo řekne: „Je to starý výsadek.“ Ale čtyřikrát jsem sloužil v Evropě. Jak vybudujete aktivně působící prapor? Víme, že se to nedá udělat s 217 vozidly. Z minulosti můžete zjistit, co vypadalo jako aktivně působící a z toho vycházet. Pak musíte přesvědčit nás i sebe, či s tím můžete zahájit a uskutečňovat bojovou činnost. Máme už teď k tomu správnou strukturu na stupni sboru? A průzkumu? Ne příliš. Proto jsem požádal leteckou a tankovou školu, aby nezávisle koncipovaly strukturu vojska.

Otázka: Do jaké míry to navazuje na naše stanovisko při jednání o konvenčních ozbrojených silách? Jestliže přirozeným vývojem o vojenském myšlení se vojska zrnění, ale nadále jim zůstane ničivost nebo se ničivost ještě zvýší a hloubka bojiště

se ještě zvětší, tak se domníváme, že mnoho lidí si pomyslí, že si svými postoji ve Vídni přinejmenším vykupujeme velkou chvíli oddechu.

Když vezmeme v úvahu stanoviska, která ve Vídni předkládáme nyní, co můžeme očekávat od situace za 10 až 15 let, o níž tam hovoříme? Jednání jsou vlastně ukončena, ústupky vykonány. Ovšem nezmění se z hlediska vojenského problému, který bude muset řešit velitel NATO, charakter ozbrojeného zápasu natolik, že vojenská hrozba zůstane nadále veliká, protože všichni budou pokračovat v modernizaci?

Odpověď: Vojenská hrozba tu bude vždycky.

Určitě se zvýší příležitost k chybnému hodnocení. V dnešním okamžiku každý správně uvažující člověk řekne, že jednání víc pomůže než uškodí, protože se zbavíme velké asymetrie.

Otázka: Avšak pomůže nám to tolik, jak si myslíme?

Odpověď: Ne, nebude to absolutní všelék, protože začneme vytvářet model svého válčiště a uděláme-li chybu, bude nesmírně závažná. Jde totiž o daleko obtížnější bojovou činnost než dosud a ta potřebuje silného velitele, který ji dokáže zvládnout. Bude nutno minimalizovat vlastní zranitelnost před bojem a boj zahajovat rychle.

Nelze se pojistit proti všem budoucím možným faktorům. Uvažovaná bojová činnost je takticky obtížnější, operačně nebezpečnější, ale musíme být schopni ji uskutečňovat. Jestliže byste se pokusili přenést dnešní pozemní vojsko do 21. století, nebudete nakonec s to reagovat způsobem, jakým si přejete reagovat a budete bojovat podle nepřítelova scénáře.

Otázka: Jste přesvědčen, že Sověti a jiní chápou, že toto všechno nastane?

Odpověď: Když se na to podívají, porozumí, že to nastane. Pravděpodobně to nebudou chápat stejně jako my. Chápání vyplývá z vlastního kulturního pozadí.

Když mluvíme o těchto otázkách s Brity nebo Němci, vidíme věci v poněkud odlišné perspektivě. Domnívám se, že budou souhlasit, že za žádných okolností nelze očekávat rozsáhlou lineární bojovou činnost na celé frontě od Baltského moře po Alpy. Dělaři si starosti s nedostatkem sil a prostředků v těchto oblastech.

Otázka: K čemu přesně nám tedy slouží jednání?

Odpověď: Prospívají nám v mnoha směrech. Není tu přirozeně všude čistý terén. Čím více se sníží počet vojsk, tím větší je příležitost udělat chybu, a proto mobilnější a aktivněji působící se musí stát vojsko.

Vojsko, které bude použito v boji, musí mít velmi ničivou palebnou sílu, být velmi aktivní a rozhodné. Přirozeně základním kamenem k dosažení tohoto stavu je modernizační program našich těžkých vojsk. Je založen na předpokladu, že uvedená bojová činnost bude takto napříště vedena.

Vojákoví starého mechanizovaného praporu se bude v poli tento způsob vedení bojové činnosti zdát velmi odlišným od lineární bojové činnosti, na kterou je dnes připraven. Velitel praporu bude muset být velice pohotový a iniciativní, aby mohl rychle přemísťovat a rozvíjet své jednotky.

Vrátíte-li se do druhé světové války, zjistíte, že operační údery všech armád, ne-mecké, americké a sovětské, byly zaměřeny na získání nelineárního bojiště dostatečně hlubokého, aby se z něho dalo učit. Udělali jsme to dvakrát, na jaře roku 1943 a v létě roku 1944. Po zbytek času byly armády zaměstnány bojem na vyčerpání.

Otázka: Nezdá se vám, že se to změní?

Odpověď: Panuje všeobecná shoda, že se bojiště pohybuje nelineárním směrem. Neřekl bych, že jsme se zastavili na tomto bodě, aniž bychom uvažovali dál, protože ještě mnoho toho nevíme. Bude to pro příštího velitele praporu snadnější práce?